

[Axel Sørensen.]

i denne form for fremskaffelse af billige boliger. Det ærede medlem hr. Peter Larsen siger også, at ændringsforslagene er foranlediget af, at en landarbejder, når han har fået en sådan bolig, så vælger et andet erhverv. Derfor har man stillet disse ændringsforslag, som går ud på, at udlånsrammen nedsættes med 3 mill. kr. fra 18 mill. kr. til 15 mill. kr., og at der i landarbejderboligerne skal optages et første-prioritetslån på 5 000 kr., hvorved de lån, som ydes af statskassen, nedsættes fra f. eks. 26 500 kr. til 21 500 kr.

Såfremt en sådan ordning blev vedtaget, ville det betyde en meget stærk forøgelse af administrationen af disse udlån, og det ville være til skade for låntageren, som jo foruden at måtte bære et kurstab også måtte bære en øget rentebyrde.

Samtidig kan man sige, at man ikke, når vi står umiddelbart over for en overenskomstforhandling, må kaste et lod i vægtskålen, der kan medføre krav om yderligere lønstigninger.

Hvad angår landarbejdernes muligheder for at få en førsteprioritet på 5 000 kr. i en sparekasse, stiller jeg mig noget tvivlende; med sparekassernes mangel på likvide midler vil landarbejdere meget sjældent kunne opnå sådanne lån, hvilket også fremgår af det svar, Fællesrepræsentationen for Banker og Sparekasser har givet den 14. januar 1960 til den vedrørende landarbejderboliger nedsatte kommission. Jeg tillader mig et kort citat:

„Det vil bl. a. som følge af de likviditetsmæssige hensyn, som pengeinstitutterne skal anlægge, ikke være muligt for disse at placere deres midler i uopsigelige langfristede prioritetslån.“

Til trods herfor har man altså alligevel villet stille dette ændringsforslag om ændrede lånevilkår baseret på lånenes placering i private pengeinstitutter.

Jeg tror, man må have mere tid, hvis man skal gå den vej, og man skal i hvert fald ikke fremskynde det, da en øget administration derved vil blive nødvendig, for så må både et privat pengeinstitut og staten tage stilling, når en ejendom af den karakter skal omsættes. Lovens formål er at bidrage til fremskaffelse af billigere boliger for arbejdere på landet; det er en kendsgerning,

at dette er lykkedes; og at det som et samfundsgode bør bibeholdes, mener vi inden for det radikale venstre. Og jeg mener, at loven burde udbygges yderligere til at omfatte — som det har været fremdraget i udvalget — en del af de medarbejdere, man har inden for landbruget, for at sikre det mekaniserede landbrug disse arbejdere.

Tiden er fremskreden, og mange, som har fået godkendt køb af byggegrunde, venter på at komme i gang med opførelsen af deres bolig. Derfor burde udlånsloven ikke unødigt sinkes, og derfor ønsker det radikale venstre lovforslaget gennemført nu. På baggrund heraf skal jeg anbefale, at man stemmer imod de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Storgaard: Jeg kan på mit partis vegne takke den højtærede landbrugsminister for hans forslag til ændringer i loven om udlån til landarbejderboliger. Jeg tror, det vil vække glæde hos alle landarbejdere, at der nu skaffes mulighed for, at de kan få centralvarme og badeværelse. Jeg håber, det vil medføre, at de i højere grad end hidtil vil forblive ude i landbruget. For det er ganske enkelt sådan, at den stadig stigende strøm af landboudom, der har været fra land til by siden 1945, tit og ofte har medført, at disse unge i årevis har boet i vore havehuse og har fristet en skæbne, der er umenneskelig. Og vi ved nu engang ikke, om højkonjunkturen, som vi har i øjeblikket, vil fortsætte; vi har før set — og er ikke interesseret i at have — hundreder af arbejdsløse inde i byerne hele året rundt.

Med hensyn til de ændringsforslag, der er stillet fra venstres og de konservatives side om kreditforeningslån og sparekasselån i arbejderboliger, vil jeg gerne sige, at disse ændringsforslag ikke kan få socialistisk folkepartis tilslutning. Vi har den opfattelse, at de i nogen grad vil medføre forøget husleje og samtidig forøgede lønninger. Og det kan vel ikke være hensigten, at landarbejderne skal komme med stigende lønkrav, fordi de får en ikke så lidt højere husleje. Derfor kan mit parti ikke stemme for disse ændringsforslag.

Grøndahl: Det ærede medlem hr. Juul Madsen berørte i sit indlæg noget af det,